

Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Plan van aandacht

Het houdt niet op, tot dat je iets doet.

Inleiding

Om het aantal slachtoffers van Huiselijk geweld en Kindermishandeling te verminderen, trad in 2013 de wet meldcode huiselijk geweld in werking. In deze wet is vastgelegd dat elke organisatie en beroepskracht die met kinderen en ouders werkt, verplicht is om met een meldcode te werken. Met ingang van 1 januari 2019 dient aan de meldcode een afwegingskader te zijn toegevoegd. De meldcode biedt houvast bij het zetten van de juiste stappen als er huiselijk geweld of kindermishandeling wordt gesignaleerd.

In voorliggend plan van aandacht staat beschreven hoe Koning Willem I College werkt aan de hand van de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Bij vermoedens van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling dient dit protocol gehanteerd te worden.

Het Koning Willem I College kent verschillende aandachtsfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. De aandachtsfunctionarissen werken in het Zorg- en Adviesteam; onderdeel van het Expertisecentrum extra ondersteuning. In het plan van aandacht worden zij aangeduid als zorgteam (AF). Bij een vermoeden van Huiselijk geweld en/of Kindermishandeling worden zij altijd geïnformeerd door de medewerker.

Stappenplan meldcode

Overzicht wettelijk verplichte stappen

Stap 1

- In kaart brengen van signalen
- Kindcheck

Stap 1:

- De medewerker observeert en signaleert.
- De medewerker brengt de signalen in kaart m.b.t. vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling.
- De medewerker doet de kindcheck en rapporteert.
- De medewerker legt dit vast na overleg met de student.

Stap 2

- Collegiale consultatie

Bij twijfel: Veilig Thuis (anoniem voor de student, niet voor de melder)

Bij twijfel: letseldeskundige (arts)

Bij twijfel: vertrouwenspersoon

Stap 2:

- De medewerker bespreekt de signalen met de coach.
- De coach bespreekt, de signalen met de zorgcoach of zorgcoördinator (verplicht) en legt dit vast in overleg met de student.
- Coach en zorgcoach of zorgcoördinator kunnen laagdrempelig om advies vragen of casusregie overdragen aan zorgteam (AF), de coach legt dit vast in overleg met de student.
- Zorgteam (AF) vraagt (indien nodig) advies bij Veilig Thuis en legt dit vast na overleg met de student.

Stap 3

- Gesprek met betrokkene(n) en (indien van toepassing) student

Stap 3:

- Coach en zorgcoach of zorgcoördinator beslissen samen wie het gesprek met student en betrokkenen voert en leggen dit vast.
- Indien casusregie (in stap 2) is overdragen, dan voert het zorgteam (AF) het gesprek en legt dit vast na overleg met de student.

Stap 4

- Wegen van geweld en/of kindermishandeling

Afwegingskader

Bij twijfel: altijd Veilig Thuis

Stap 4:

- Zorgcoach of zorgcoördinator betreft het zorgteam (AF) indien nog niet betrokken.
- Zorgteam (AF) is verantwoordelijk voor de risicotaxatie/beoordeling van de veiligheidssituatie en gebruikt hiervoor het afwegingskader. Bij twijfel neemt het zorgteam contact op met Veilig Thuis.
- Zorgteam (AF) beslist over wel/niet naar stap 5.
- Zorgteam (AF) legt dit vast na overleg met de student.

Stap 5

- Beslissen met Veilig Thuis Afwegingskader
Zorgteam meldt bij Veilig Thuis

Stap 5:

- Zorgteam (AF) maakt met behulp van het afwegingskader en in overleg met Veilig Thuis een beslissing.
- Zorgteam informeert het bevoegd gezag indien besloten wordt een melding te doen bij Veilig thuis.
- Zorgteam (AF) maakt afhankelijk van het besluit een melding bij Veilig Thuis of denkt mee over de vervolgstappen rondom inzet van hulpverlening.
- Zorgteam (AF) bespreekt dit met de betrokkenen en legt de vervolgstappen vast in overleg met de student.

Afweging 1

- Is melden noodzakelijk?

Melden is noodzakelijk als er sprake is van acute of structurele onveiligheid

Afweging 2

- Is hulpverlening (ook) mogelijk?

Het is belangrijk dat de medewerker ook na een melding (of na afsluiten van de meldcode zonder melding) alert blijft op het welbevinden van de student. Bij nieuwe signalen doorloopt de medewerker de stappen van de meldcode opnieuw.

Toelichting stappen meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De medewerker van het Koning Willem I College brengt de signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling in kaart. De medewerker beschrijft de signalen zo feitelijk mogelijk en rapporteert deze in Eduarte. De medewerker voert de kindcheck uit.

Kindcheck

De medewerker vraagt of de student zorg draagt voor minderjarige kinderen als de medische conditie of andere omstandigheden een risico vormen op een bedreiging in de ontwikkeling of de veiligheid van deze kinderen. De medewerker vraagt naar de gezinssituatie van de student.

Eventuele 'oudersignalen' worden vastgelegd; de stappen van de meldcode zijn ook op deze signalen van toepassing. Signalen over mogelijk geweld tussen studenten vallen niet onder het stappenplan van deze meldcode; behalve als deze studenten partners zijn.

Het vastleggen gebeurt na overleg met de student. De student kan in Eduarte zelf deze opmerkingen zien. Het is onwenselijk dat de student zonder dat daar eerst over is gesproken deze signalen leest. Indien de verwachting is dat het vroegtijdig bespreken hiervan voor problemen zorgt kan contact worden gezocht met Veilig Thuis om te bespreken hoe men hiermee moet omgaan.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis

De coach bespreekt de signalen met de zorgcoach of zorgcoördinator. De zorgcoach of zorgcoördinator vraagt zo nodig ook advies aan het zorgteam (AF). Het zorgteam (AF) neemt contact op met Veilig Thuis of met een deskundige op het gebied van letselduiding (arts) indien nodig. Bij specifieke vormen van geweld (bijv. eer-gerelateerd of seksueel geweld) wordt altijd advies gevraagd aan Veilig Thuis over vervolgstappen. Dit advies is van belang om mogelijke veiligheidsrisico's van eventuele vervolgstappen zorgvuldig te afwegen. Leg de uitkomsten van de collegiale consultatie en/of het gegeven advies van Veilig Thuis zorgvuldig en feitelijk vast binnen het Traject Extra Ondersteuning in Eduarte.

Het vastleggen gebeurt na overleg met de student. De student kan in Eduarte zelf deze opmerkingen zien. Het is onwenselijk dat de student zonder dat daar eerst over is gesproken deze signalen leest. Indien de verwachting is dat het vroegtijdig bespreken hiervan voor problemen zorgt kan contact worden gezocht met Veilig Thuis om te bespreken hoe men hiermee moet omgaan.

Stap 3: Gesprek met de student

De medewerker bespreekt samen de signalen met de student (en/of ouders). **De medewerker kan het zorgteam (AF) vragen om aan te sluiten bij het gesprek.** Het zorgteam (AF) kan Veilig Thuis altijd raadplegen indien nodig bij het voorbereiden/voeren van het gesprek met de student.

Zet in het gesprek in ieder geval de volgende stappen:

- leg de student het doel uit van het gesprek;
- beschrijf de vastgestelde feiten en waarnemingen;
- nodig de student uit om een reactie hierop te geven;
- indien nodig kan (na deze reactie) een interpretatie gegeven worden van de situatie.
- bespreek de mogelijkheid om het signaal te delen met Veilig Thuis;

Overslaan stap 3:

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de student, is alleen mogelijk als er aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de student (of betrokkenen) in het geding is of dat de student door dit gesprek het contact zal verbreken en daardoor niet meer kan worden beschermd tegen het mogelijk geweld.

Het zorgteam (AF) wordt in deze situaties altijd betrokken en deze is verantwoordelijk voor afstemming met Veilig Thuis.

De uitkomsten van het gesprek worden feitelijk en nauwkeurig in Eduarte geregistreerd. Het vastleggen gebeurt na overleg met de student. De student kan in Eduarte zelf deze opmerkingen zien. Het is onwenselijk dat de student zonder dat daar eerst over is gesproken deze signalen leest. Indien de verwachting is dat het vroegtijdig bespreken hiervan voor problemen zorgt kan contact worden gezocht met Veilig Thuis om te bespreken hoe men hiermee moet omgaan.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld/kindermishandeling

De medewerker weegt samen met het zorgteam (AF) op basis van de verzamelde informatie (signalen, advies en gesprek) het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling.

De vragen van het afwegingskader worden beantwoord en geregistreerd in Eduarte. Het zorgteam (AF) zal bij twijfel altijd (opnieuw) Veilig Thuis raadplegen. De medewerker en het zorgteam (AF) beslissen gezamenlijk over de vervolgstappen en het advies van Veilig Thuis wordt hierin meegenomen. De uitkomsten van het gesprek worden feitelijk vastgelegd in Eduarte.

Het vastleggen gebeurt na overleg met de student. De student kan in Eduarte zelf deze opmerkingen zien. Het is onwenselijk dat de student zonder dat daar eerst over is gesproken deze signalen leest.

Afwegingen in stap 4:

1. Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?
 - **Nee:** Afsluiten en vastleggen in dossier.
 - **Ja:** Ga verder met afweging 2.
2. Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?
 - **Nee:** Ga verder met afweging 3 in stap 5.
 - **Ja:** Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling is noodzakelijk als;

- er sprake is van acute of structurele onveiligheid;
- de medewerker in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij huiselijk geweld/kindermishandeling, gelet op verantwoordelijkheden beroepskracht;
- de medewerker constateert dat onveiligheid niet stopt of zich herhaalt ondanks de geboden hulp om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld/kindermishandeling.

Afwegingen in stap 5:

3. Is het KW1C (inclusief Schoolmaatschappelijk Werk) in staat effectieve hulp te

bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

- **Nee:** Melden bij Veilig Thuis
- **Ja:** Ga verder met afweging 4.

Er is voor het Koning Willem I College géén sprake van effectieve hulp bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden indien het KW1C onvoldoende mogelijkheden heeft om:

- zich een actueel beeld van de veiligheid te ontwikkelen en/of
- zicht te krijgen op onveilige gebeurtenissen die ten grondslag liggen aan de mogelijk geconstateerde onveiligheid en/of
- passende, samenhangende hulp te bieden of te organiseren met veiligheid als resultaat.

4. Aanvaard(en) de betrokkene(n) hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

- **Nee:** Melden bij Veilig Thuis.
- **Ja:** Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

Voor zover afweging 3 met JA is beantwoordt maakt het zorgteam (AF) van het Koning Willem I College afspraken met betrokkene over ketenpartners waarmee wordt samengewerkt, doelen, resultaten, monitoring resultaten en termijn waarop resultaten geëvalueerd worden.

5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?

- **Nee:** (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.
- **Ja:** hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Meldingen worden gemonitord door het zorgteam (AF).

Aandachtspunten

Hoewel de stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling passen bij bestaande afspraken over begeleiding in het Koning Willem I College (onder andere een coach voor iedere student, een zorgcoach of zorgcoördinator op iedere onderwijsafdeling én een centraal zorgteam), zijn er enkele punten die specifieke aandacht vragen.

Afstemming met externen

Indien een andere partij (bijvoorbeeld Raad van de Kinderbescherming, Veilig Thuis of Jeugdzorg) contact opneemt met het verzoek om informatie over/rond de student, dan schakelt de medewerker altijd het zorgteam (AF) in. Het zorgteam (AF) draagt zorg voor de afstemming en informatieverstrekking aan externe partijen.

Signaleren in de school

Mishandeling en huiselijk geweld, loverboys en eer gerelateerd geweld zijn beladen onderwerpen waarvoor direct betrokkenen zich vaak schamen en waarover ze zwijgen. Het komt niet vaak voor dat studenten uit zichzelf met hun begeleiders hierover spreken. Men spreekt hier ook wel van het horen-zien-en-zwijgen-syndroom, wat niet alleen speelt voor de direct betrokkenen maar ook voor zogenaamde 'omstanders', zoals professionals in het onderwijs. Ook zij aarzelen vaak om (vermoedens van) huiselijk geweld of mishandeling ter sprake te brengen. Daarom is het van belang om bij mogelijke signalen altijd te overleggen met collega's of het zorgteam.

Handelingsverlegenheid is begrijpelijk, maar niets doen is geen optie.

Melden bij Veilig Thuis

Een melding bij Veilig Thuis wordt in principe op naam gedaan en Veilig Thuis zal in het contact met de student/ouders kenbaar maken wie de melding gedaan heeft. De melder kan met negatieve reacties te maken krijgen, ervaren dat de schoolloopbaan van de student stagneert en/of dat de problemen alleen maar groter worden. Het zorgteam (AF) is minder direct betrokken bij de student dan de coach en zorgcoach of zorgcoördinator, een van de redenen om een melding bij Veilig Thuis door het zorgteam (AF) te laten doen is.

Een professionele melder kan in uitzonderlijke situaties wel anoniem blijven:

- de veiligheid van de gemelde student of andere gezinsleden wordt bedreigd
- uw eigen veiligheid of die van collega's wordt bedreigd

In bovenstaande gevallen moet eerst altijd overleg plaatsvinden met Veilig Thuis over de mogelijkheid om anoniem te melden.

Meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

Het beroepsgeheim of de zwijgplicht is een belangrijke voorwaarde voor effectieve hulpverlening. De vertrouwensrelatie met een student is van wezenlijk belang. Toch kunnen er situaties zijn waarin de problematiek zo ernstig is dat het doorbreken van het beroepsgeheim noodzakelijk is. Daarbij kent de wet voor docenten geen beroepsgeheim.

Meldrecht

De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een student zich in een ernstige situatie bevindt. Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld is dit in een meldrecht vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (art. 5.2.6 Wmo). Dit biedt iedere medewerker met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis te melden. Ook als de student daar geen toestemming voor geeft. Daarnaast biedt het meldrecht medewerkers de mogelijkheid om informatie over student te verstrekken als Veilig Thuis daar in een onderzoek naar vraagt.

NB: Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

NB: Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de medewerker de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met het zorgteam (AF) en zo nodig ook (anoniem) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen aantoonbaar is en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest. Alle stappen van de meldcode zijn zorgvuldig doorlopen en de gesprekken met de betrokkene(n) zijn gevoerd.